

Váš dopis zn.
Ze dne
Čj. ČŠIS-764/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-127/24 S
Vyřizuje PhDr. Filip Dostál
Telefon 235 091 047
E-mail filip.dostal@csicr.cz
Datum 4. března 2024

Obec Hřebeč
nám. Draha 75
273 45 Hřebeč
ID DS: kcnb6i2

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) prošetřila část stížnosti na právnickou osobu **Masarykova jubilejní základní škola Hřebeč, okres Kladno** (dále „škola“), doručenou ČŠI dne 8. února 2024.

Stížnost se týkala komunikace školy se zákonnými zástupci žáků, vyhrožování ředitelky školy (dále „ředitelka“) žákům, kteří se chtěli vyjádřit formou petice, zajištění základního vzdělávání odborně kvalifikovanými učiteli, kvality hospitační činnosti ředitelky, zajištění dohledu nad žáky, zajištění základní výuky plavání, kvality informování učitelů ze strany vedení školy, kvality koncepce rozvoje školy, ovlivňování žákyň školy ředitelkou v průběhu činnosti Policie České republiky (dále „Policie“) ve škole a nevhodného způsobu řešení konfliktních situací mezi pedagogickými pracovníky ve škole.

Šetření stížnosti vycházelo zejména ze skutečností uvedených ve stížnosti a opíralo se o zjištění v průběhu šetření ve škole dne 21. února 2024, o vyjádření ředitelky, dalších pedagogických pracovníků, žáků druhého stupně přítomných ve škole v den šetření stížnosti, o dokumentaci ČŠI týkající se školy a o analýzu příslušné dokumentace školy.

Při prošetření stížnosti ČŠI zjistila:

1. Komunikace školy se zákonnými zástupci žáků

1.1. Komunikace o zařazení budoucích žáků prvního ročníku do tříd

Ve stížnosti se uvádí, že před zahájením školního roku 2023/2024 ředitelka nedostatečně komunikovala se zákonnými zástupci dětí přijatých do prvního ročníku o jejich rozmístění do tříd I. A a I. B (jedna zákonná zástupkyně byla ve stížnosti uvedena jmenovitě).

Z rozhovoru s ředitelkou bylo zjištěno, že před zahájením školního roku 2023/2024 se někteří zákonní zástupci dětí přijatých do prvního ročníku ohrazovali proti způsobu rozdělení budoucích žáků do tříd prvního ročníku, které bylo zveřejněno po zápise. Předmětem výhrad některých zákonných zástupců byl nepoměr chlapců a dívek ve třídě I. B., k němuž podle ředitelky došlo v důsledku jejího rozhodnutí řídit se při rozdělování budoucích žáků do tříd doporučením ředitelky mateřské školy. Ředitelce bylo doporučeno zařadit do jedné třídy všechny děti, které v předcházejícím školním roce sdílely stejnou třídu mateřské školy a vytvořily stmelný kolektiv. Výrazný nepoměr chlapců a dívek v budoucí třídě I. B byl tedy jen nezamýšleným důsledkem rozhodnutí zohlednit při sestavování budoucích tříd prvního ročníku vazby dětí z mateřské školy.

Z dokumentace ČŠI bylo zjištěno, že dne 17. srpna 2023 jednaly ve Středočeském inspektorátu ČŠI ve stížnosti uvedená zákonná zástupkyně spolu s další zákonnou zástupkyní. Při tomto jednání mj. uvedly, že ředitelka v komunikaci s nimi o tomto tématu pouze odkazuje na svou kompetenci, odmítá o věci dále jednat a neposkytuje žádné další informace. Pravdivost tehdy uvedeného popisu komunikace ředitelky s jednou ze dvou zákonných zástupkyň byla následně ověřena i z e-mailů z 25. a 27. června 2023 které ředitelka ČŠI poskytla. Z e-mailu z 27. června 2023 bylo zjištěno, že zákonná zástupkyně své pochybnosti rozumně odůvodňovala a dokládala je velmi relevantními argumenty.

Ředitelka v rozhovoru s inspektory ČŠI uvedla, že téma se zákonnými zástupci uzavřela až na třídních schůzkách konaných v říjnu 2023 a na jednání školské rady, kde téma bylo rovněž nastoleno. Ředitelka nedoložila, že by do zahájení školního roku 2023/2024 zákonným zástupcům své rozhodnutí pedagogicky zdůvodnila, a to přesto, že toto zdůvodnění existovalo a mohla jej sdělit.

ČŠI má za to, že zájem zákonných zástupců o pedagogické zdůvodnění výrazně nerovnoměrného rozdělení chlapců a dívek ve třídě I. B byl opodstatněný. Ředitelka v této věci se zákonnými zástupci budoucích žáků nejednala vstřícně, neposkytla jim potřebné informace a neodpovídala na relevantní argumenty, které prokazatelně alespoň jedna zákonná zástupkyně vznášela.

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

1.2. Komunikace o vydání stejnopisů vysvědčení

Ve stížnosti je bez bližších podrobností uvedeno, že škola neefektivně a s průtahy komunikovala se zákonnou zástupkyní žáka školy ohledně vydání stejnopisů jeho vysvědčení.

Ředitelka inspektorům ČŠI potvrdila, že v minulosti zákonná zástupkyně uvedeného žáka o stejnopisy vysvědčení žádala prostřednictvím elektronické komunikace. Podle vyjádření ředitelky jí bylo vyhověno v rozumné lhůtě. V dokumentaci školy se nepodařilo ředitelce dohledat ani komunikaci v této věci, ani záznam o vydání stejnopisů vysvědčení.

Vyjádření ředitelky a skutečnosti uvedené ve stížnosti si v této věci odporují, ČŠI nemohla svými prostředky zjistit, které z nich je pravdivé.

ČŠI hodnotí stížnost jako neprokazatelnou.

1.3. Komunikace o zohlednění specifických potřeb žáka při školním stravování

Ve stížnosti je uvedeno, že škola neadekvátně komunikovala se zákonnou zástupkyní žáka, když žádala pro svého syna o možnost ohřevu vlastního jídla ve dnech, kdy z náboženských důvodů nemůže konzumovat oběd nabízený školní jídelnou.

Ředitelka inspektorům ČŠI potvrdila, že zákonná zástupkyně v uvedené věci komunikovala s třídní učitelkou, která zajistila zohlednění jeho specifických potřeb. Od první bezkonfliktní úpravy žákovy situace však školní jídelna z důvodů horšících se personálních podmínek ustoupila. Z vyjádření ředitelky a z e-mailové komunikace, kterou ředitelka ČŠI poskytla, vyplývá, že zákonná zástupkyně komunikovala po ukončení zohledňování jejího požadavku v této věci s vedoucí školní jídelny, nedosáhla s ní však shody. E-mail, ve kterém zákonná zástupkyně navrhuje prozatímní řešení a zároveň vyjadřuje připravenost dožadovat se naplnění svého požadavku prostřednictvím kompetentních orgánů, odeslala v kopii rovněž ředitelce školy. Ředitelka však na tento e-mail nereagovala, vyjádřila se až na jednání školské rady, na kterou se zákonná zástupkyně v této věci obrátila. Podle vyjádření ředitelky byla záležitost vyřešena stejným způsobem, který zákonná zástupkyně ve své komunikaci navrhla jako dočasný. Žádný další postup v této věci ředitelka ČŠI nedoložila, a proto nelze pokládat komunikaci o této věci za uzavřenou.

Z uvedeného vyplývá, že ředitelka podcenila závažnost komunikace zákonné zástupkyně se školou v záležitosti související s rovným přístupem bez jakékoliv diskriminace z důvodu víry a náboženství. Záležitost se zákonnou zástupkyní řešila ředitelka až při jednání školské rady, a i po něm setrvala jen na řešení, které zákonná zástupkyně označila jako dočasné, věc nebyla náležitě uzavřena.

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

2. Vyhrožování ředitelky žákům, kteří se chtěli vyjádřit formou petice

Ve stížnosti se uvádí, že ředitelka přímo i nepřímou vyhrožovala žákům, kteří se chtěli vyjádřit ke změnám v učitelském sboru formou petice.

Ředitelka inspektorům ČŠI uvedené jednání popřela. Z rozhovoru se žáky bylo zjištěno, že někteří z nich využili svého práva vyjádřit se k uvedenému tématu formou petice. Žádný z žáků neuvedl, že by mu v této souvislosti bylo ředitelkou vyhrožováno, jen několik žáků uvádělo, že před svým rozhodnutím podepsat petici měli blíže nespecifikované obavy, žádný neuvedl, že by využití jeho petičního práva pro něj mělo nepříznivé důsledky.

ČŠI má z výpovědí žáků za prokázané, že ředitelka žákům v souvislosti s uplatňováním jejich petičního práva nevyhrožovala.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

3. Zajištění základního vzdělávání odborně kvalifikovanými učiteli

Ve stížnosti je uvedeno, že základní vzdělávání zajišťují ve škole učitelé bez příslušné odborné kvalifikace a ředitelka dostatečně neusiluje o získání učitelů s potřebnou odbornou kvalifikací.

Z personální dokumentace školy bylo zjištěno, že základní vzdělávání částečně zajišťují učitelé, kterým chybí příslušná odborná kvalifikace. Rovněž byla potvrzena skutečnost uvedená ve stížnosti, že dočasně nepřítomné učitele zastupují další odborně nekvalifikované učitelky, které zastávají pozice asistentek pedagoga a pro činnost učitele s nimi škola vstoupila do dalšího pracovněprávního vztahu.

Z webových stránek školy bylo zjištěno, že škola prostřednictvím tohoto média odborně kvalifikované učitele prvního i druhého stupně základní školy hledá. Ředitelka rovněž předložila dokumentaci hlášení volných pracovních míst na místně příslušném úřadu práce. Ředitelka poskytla vzorek komunikace s četnými zájemci o pracovní místa učitele, kteří reagovali na inzerci školy. V rozhovoru s inspektory ČŠI ředitelka uvedla, že většina zájemců požadavek odborné kvalifikace nesplňuje a odborně kvalifikovaným zájemcům o pozici učitele druhého stupně často chybí potřebná oborová specializace, a proto by jejich přijetí nezvýšilo odbornou úroveň vzdělávání.

Ředitelka dále doložila, že od 1. ledna 2024 ve škole působí dva noví odborně kvalifikovaní učitelé, dále doložila probíhající jednání o vzniku pracovněprávního vztahu s dalším odborně kvalifikovaným učitelem od 1. září 2024.

ČŠI zjistila, že škola usiluje o zajištění základního vzdělávání odborně kvalifikovanými učiteli a v probíhajícím školním roce vedla tato aktivita k žádoucímu výsledku.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

4. Kvalita hospitační činnosti ředitelky

Výstupy hospitační činnosti ředitelky jsou ve stížnosti popsány jako nepřiměřeně stručné, málo obsažné a nepřispívající ke zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Ředitelka v rozhovoru s inspektory ČŠI uvedla, že ve škole je nastaven systém hospitací, ve kterém část hospitační činnosti ředitelka delegovala na další pedagogické pracovníky. Sdělila,

že ona v probíhající školní rok hospituje na druhém a její zástupkyně na prvním stupni; dále jsou ve škole zavedeny vzájemné hospitace učitelů a hospitace vedoucí asistentek pedagoga. Četnost vzájemných hospitací učitelů je plánována tak, že každý učitel má vykonat alespoň jednu hospitaci za školní rok, v konkrétním plánování se rozhodují učitelé autonomně. Ředitelka uvedla, že hospitace vedení školy jsou plánovány podle aktuální situace na pravidelných poradách vedení. Pro uvedené dva typy hospitací předložila dva vzory hospitačních záznamů; z nich bylo zjištěno, že jejich užívání vhodně zaměřuje pozornost hospitujícího na klíčové charakteristiky vyučovacích hodin a zajišťuje základní metodickou úroveň hospitační činnosti. Výstupem obou typů hospitací je podle vyjádření ředitelky pohospitační rozhovor, při kterém hospitující poskytuje hospitovanému zpětnou vazbu, souhrnně jsou závěry z hospitací diskutovány v pedagogických radách (doloženo ze vzorku záznamů).

Z elektronického systému školy, ve kterém jsou vedeny třídní knihy, bylo zjištěno, že ve školním roce 2022/2023 proběhlo třicet dva hospitací, z toho ředitelka hospitovala čtrnáctkrát; ve školním roce 2023/2024 k termínu šetření stížnosti ve škole proběhlo třicet čtyři hospitací, z toho ředitelka hospitovala jedenáctkrát.

Dotázaní učitelé v převážné většině vyjádřili spokojenost s četností hospitační činnosti i kvalitou poskytované zpětné vazby. Uvedli i pozitivní dopad na jejich činnost; kriticky se ze šestnácti učitelů ke kvalitě zpětné vazby z hospitační činnosti vyjádřili pouze čtyři učitelé.

ČŠI pokládá uvedený systém hospitací jako dostatečný pro zajištění základní úrovně přehledu vedení školy o kvalitě výuky, převážné většině učitelů poskytuje využitelnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich výuky.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

5. Zajištění dohledu nad žáky

Ve stížnosti je uvedeno, že někteří učitelé nevykonávají stanovený dohled nad žáky nebo jej vykonávají nedbale.

Ředitelka předložila inspektorům ČŠI rozpis dohledů pedagogických pracovníků na chodbách o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, dále rozpis dohledů v šatnách a ve školní jídelně. Ze záznamů z pedagogické rady bylo zjištěno, že povinnost konat dohled je pedagogickým pracovníkům připomínána. Rozpis dohledů byl v den šetření stížnosti umístěn na přístupném místě ve škole. Prohlídkou školy bylo inspektory ČŠI zjištěno, že uvedené nastavení dohledu nad žáky odpovídá potřebám zajištění bezpečnosti žáků v budově školy. V den šetření stížnosti byl podle uvedeného rozpisu dohled nad žáky řádně vykonáván.

Při rozhovorech s učiteli žádný neuvedl příklad nedbalého vykonávání dohledu, z šestnácti učitelů jeden bez bližšího určení připustil možnost, že některý z učitelů nevěděl o skutečnosti, že má při dohledu nahradit chybějícího učitele.

ČŠI v zajištění dohledu nad žáky v budově školy neshledala žádné průkazné nedostatky.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

6. Zajištění základní výuky plavání

Ve stížnosti je uvedeno, že organizace výuky plavání byla v probíhající školní rok oproti situaci v předchozím období změněna tak, že již není zajištěna v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Analýzou aktuálně účinného školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP“) byly skutečnosti uvedené ve stížnosti potvrzeny. ŠVP neupravuje realizaci základní výuky plavání na prvním stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Osnovy vzdělávacího oboru tělesná výchova neobsahují očekávané výstupy výuky plavání.

Plavecká výuka je v ŠVP bez bližší specifikace uvedená pouze v nabídce celoškolského projektu „Pobyt v přírodě (sportovně zaměřený)“. Podle vyjádření ředitelky je uvedený projekt vícedenní akcí s dobrovolnou účastí žáků, která vyžaduje jejich souvislý vícedenní pobyt mimo místo poskytovaného vzdělávání, plavecká výuka je účastí na této akci podmíněna. Tímto opatřením tedy není realizována základní výuka plavání pro všechny žáky školy, neboť se jí neúčastní ti žáci, kteří se nechtějí nebo nemohou účastnit pobytu v přírodě.

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

7. Kvalita informování učitelů ze strany vedení školy

Ve stížnosti se poukazuje na neúplné a rozporuplné informování učitelů ze strany ředitelky. Ředitelka podle stěžovatelky zatěžuje informování osobními vztahy a rovněž zkresluje pravdivostní hodnotu některých informací.

Při rozhovoru s inspektory ČŠI jedenáct ze šestnácti učitelů nevyjádřilo žádné výhrady ke včasnosti a kvalitě informací potřebných pro jejich pedagogickou činnost. Pět učitelů uvedlo k informování výhrady. Čtyři učitelé vyjádřili výhrady dílčí (obecně k plynulosti toku informací, konkrétně dva učitelé postrádají zrušený sdílený kalendář informující všechny pedagogické pracovníky o nepřítomnosti kolegů, jeden učitel poukazuje na pozdní informování o suplování za chybějící učitele a o rušení plánovaných akcí, jeden učitel se nepokládá za dostatečně informovaného ve věci nového etického kodexu pedagogického pracovníka). Celkovou nespokojenost vyjádřil jeden učitel, který se k pravdivostní hodnotě některých informací vyjádřil podobně, jak je uvedeno ve stížnosti, a dále se necítí dostatečně informován ve věci voleb do školské rady a uskutečnění avizovaného přestupu žáka z jiné základní školy.

Z vyjádření učitelů o kvalitě jejich informování ze strany vedení školy nelze konstatovat bezproblémovou funkčnost vnitřního informačního systému školy, nelze z nich ale ani potvrdit skutečnosti uvedené ve stížnosti.

ČŠI hodnotí stížnost jako neprokazatelnou.

8. Kvalita koncepce rozvoje školy

Ve stížnosti je uvedeno, že škole chybí vize, koncepce a strategický plán.

Ředitelka předložila inspektorům ČŠI *Koncepci rozvoje školy na roky 2022 – 2028*, která je zpracována písemně. Tato koncepce obsahuje SWOT analýzu školy, obecné rozvojové cíle a obecné strategické postupy k jejich dosahování. Koncepce neobsahuje plánování konkrétních rozvojových kroků a vyhodnocování jejich dosažení. Podle vyjádření ředitelky jsou konkrétní rozvojové kroky vycházející z uvedené koncepce stanovovány na poradách vedení školy, kde je rovněž vyhodnocováno jejich dosahování; tuto skutečnost ředitelka doložila předložením záznamů z těchto porad.

ČŠI považuje vzhledem k výsledkům provedené SWOT analýzy takto nastavené mechanismy koncepčního rozvoje školy za dostačující.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

9. Ovlivňování žákyň školy ředitelkou v průběhu činnosti Policie ve škole

Ve stížnosti je uvedeno, že ředitelka manipulovala žákyň, které poskytovaly informace Policii v průběhu jejího působení ve škole.

Ředitelka ve svém vyjádření inspektorům ČŠI odmítla jakoukoliv manipulaci žákyň poskytujících informace Policii a uvedla, že při činnosti Policie ve škole jí poskytovala součinnost výlučně a zcela podle jejích pokynů.

ČŠI nemůže v této věci další skutečnosti zjišťovat, neboť jí nepřísluší zabývat se činnostmi Policie. Protože si tvrzení uvedená ve stížnosti a vyjádření ředitelky odporují, nemůže ČŠI zjistit, které z nich je pravdivé.

ČŠI hodnotí stížnost jako neprokazatelnou.

10. Nevhodný způsob řešení konfliktních situací mezi pedagogickými pracovníky před žáky

Ve stížnosti se uvádí, že je ve škole tolerováno nevhodné chování mezi učiteli, konkrétně nadávky a hádky.

Z žáků druhého stupně přítomných v den šetření stížnosti ve škole jich 64 inspektorům ČŠI uvedlo, že nebyli svědky žádného nevhodného konfliktního jednání mezi učiteli. Někteří jednotlivci uváděli, že takového jednání byli svědky.

Pedagogičtí pracovníci, kteří byli žáky označeni za aktéry nevhodných konfliktů a v den šetření stížnosti byli přítomni ve škole, se inspektorům ČŠI k těmto konfliktům vyjádřili. Uvedli, že jejich konflikty byly rozsahem i intenzitou omezené a nesvědčily o hlubokém narušení jejich v zásadě dobrých kolegiálních vztahů. Takto se však nevyjadřovali o konfliktech s pedagogickými pracovníky, kteří ve škole již nepůsobí, a zejména o konfliktech se stěžovatelkou.

Inspektoři ČŠI nemohli blíže posoudit intenzitu a dopad konfliktních situací mezi pedagogickými pracovníky na žáky. Je však zřejmé, že část žáků zaznamenala nevhodné způsoby výměny názorů mezi pedagogickými pracovníky, což jim neposkytovalo dobrý příklad řešení sporů mezi dospělými.

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení a zároveň Vás žádáme o zaslání informace o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

Stěžovatelku, která byla o tomto postupu vyrozuměna, prosím písemně informujte o výsledku Vašeho vyřízení její stížnosti a opatřeních k odstranění případných nedostatků.

S pozdravem

PhDr. Filip Dostál
vedoucí inspekčního týmu

Přílohy
Kopie stížnosti

Na vědomí (bez příloh)

Masarykova jubilejní základní škola Hřebeč, okres Kladno, Školská 262, 273 45 Hřebeč
stěžovatelka